

26. szám.
 Julius 1-én 1865.

Megjelenik minden szombatnapon egy iven sokféle képekkel ellátva.
 Előfizetési ár: Egész évre jan.—dec. 6 frt., 6 óra 3 frt. és 3 óra 1 frt 50
 kr. — Előfizethetni minden postahivatalnál és könyvtárnál. —
 Kiadó hivatal Pest, barátok-tere 7-ik szám.

XVI. kötet.

Toldy Ferencz.

Eddig csak olyan írókkal foglalkoztunk, a kik magukat ideig óráig, hosszabb vagy rövidebb időre, a halhatatlanok közé bejegyeztetik; ezúttal azon férfúval van szerencsés találkozásunk, a ki nem csak magát, de másokat is halhatatlanít.

A magyar irodalom történetének írója áll előttünk. Ő az, ki a holt írók csontjait előkeresi czinteremeikből, s ismét összehilleszti azokat; a halandókat bebalzsamozza, az elporhanyultakat bevonja pusztulásnak ellenálló zoopissanedvvel, s már petrificáltakat előkeresi a föld gyomrából. Nincs az az entomolog, a ki oly buzgalommal kutatasson új válfaju bogarak után, minővel Toldy kutat rég meghalt új írók után.

Büszkesége az, hogy gyűjteménye e nembeszázakat meghaladja. Ha élt volna ez előtt kétszáz esztendővel egy divatlap szerkesztő, milyen boldoggá tehetné az most Toldy barátunkat hátrahagyott papirkosarával, mely be a

sok éven át öszszegyült kiadhatlan poématak félrerakattak. Azok most mind magyar remekírók volnának. Nem csuda aztán, ha a litteratura fossiliáival foglalkozva, annak flóráját és faunáját észrevenni kevesebb ideje marad.

A miért is csak az egoismus qualificált nemének mondható, ha tisztelt barátunknak hosszú életet kívánunk, mert arra, hogy ily dimenziók mellett, a jelen kor poétáit is felvezesse az Olympra, csakugyan kell vagy egy század, s jól érezzük, hogy annyi tengersokaságú versíró, novellairó, humorista, epigrammász, essayista, dráma író, operalibretto készítő, rebusz csináló, betű számrejtvény kirakó, anecdotá feljegyző, élezcfaragó, műfordító, műbíráló, útleíró, vezérczikkön-

tő, divat tudósító és újdondász hangyabolyának közepette ránk csak a század vége felé fog kerülni a sor.

K—s M—n.

Egy szerkesztőhöz, a ki pénzt küld a publicumnak.

Mit mivelsz barátom, lelkem Arany János?
Schismát támasztottál, lettél Árjánus.
Viszaküldöd a pénzt, lapod megszüntetve!
Soh' se' történt ez még e földi életbe,
Hisz ez veszélyes tan! mindent felforgató,
Hogy legyen az ember ezután kiadó?
Eddig ha egy gschefüünk mene nagyon roszzsul,
Ilyesmit az ember olyanformán boszzszult,
Annak a kevésnek, ki előfizetett,
Adott ujság helyett, valami füzetet:
Legroszabb esetben egy kalendárjumot,
Abból is lehüzzván a honorárjumot,
Két három lapunk volt, s gyöngé a publikum?

Azt tettük, mit méhész gazdák a falukon,
Kik *három gyöngé rajt* beütnek *egy kasba*,
Így kitelel, — ezt már tudja minden gazda.
Két három ujságnak gyöngé közönségét
Összseeresztettük, — s *egy* aztán csak még élt,
Vagy kihirdettük, hogy „elhárithatatlan
Akadály!” s a többi . . . Értik azt mondatlan.
A publikum látta: nem mi vagyunk oka,
S megnyugodott benne, — hogy a pénze oda.
S te mostan új vallást hirdetsz? „itt a bankó!”
S viszzsaküldöd a pénzt, még pediglen frankó.
Ez, barátom, hiba; még pediglen izmos!
Pénzt széljelosztani! Hisz ez communismus!

K—s M—n.

Tallérossy Zebulon levelei Mindenváró Ádámhoz.

Kirek a huszasomat!!

Teezik tunyi, hogy ez előte tiz hetecskivel
bizonyos dologra in izs letetem fogadasbul az
ezüst huszast; — hat azt most megnyertem, is
minthogy ez nem Eszterhazy-treffer, hat remi-
lek, hogy meg izs kapom.

Ere a huszasra volt nagy szükségem *nekünk*.

Mindig bamultam új testamentumban csu-
datitelt, mikor három arpakenyirel ötezer ember
jolakta, is mig maradik izs volt tizenkit kosar-
kaval belüle; de most szemeimel meglatok ha-
sonlatos csudatitelt.

Ime egyetlen egy *huszasal*, hogy meglehet
eligitenyi anyi miliom embert! Ebül az egy
huszasbul minden embernek jut egisz orszag-
ban, is mig ujsagiroknak izs telik belüle prae-
numeratio.

No csak hogy idaig elsegitete benünket a
Mindenható!

Most mar majd mink *toasztozunk!*

Eztetet in mingyar tudtam, mihelyt teleg-
ramot olvastam.

„Majlath György ur Picsrül *Zavarra*, is *Za-
varbul* Bicsbe utazott.“

Ki ne irtete volna *Zavarbul*, hogy mi van
kiszülöben?

Mar most majd masok utaznak *Zavarba*, is
onan hova? az nem tudatik.

Vanak emberek, kiket akor szeretnink meg-
csokolnyi, mikor elmentek tülünk.

Ezel nem azt mondok, mintha kivanank,
hogy gyüjenek visza.

Azirt izs in ma iluminalok, — ha egyebet
nem: magamat.

Alazatos szolgálja

Tallerossy von Zebulon.

Az első kéve.

Azt ígérték, hogy akkor lesz
Országgyűlés, mikor kéve.
Nem volt régen, most mondatott
Alig van egy fertály éve.
A legelső érett gabna,
A mely jutott a képébe,
Maga leve, a kitől e

Szép ígéret vala téve.
Még pediglen csoportostul,
Nekünk is elég van téve.
Valamennyit learatták,
Ez aztán a legszebb kéve!

K—s M—n.

Bernát Gáspárhoz Bernát Gazsi.

Pest, 1865.

Irod, hogy Európa felé utban vagy. Kötve hiszem. Jól ismerem én a Volga népet. Jeles faj ugyan, hanem sokáig kell kászolódnia, hogy megmozduljon. Az idők nyugoti szellője nem egy-két nemzeti sallangot sepert le már e fajról, azonban elég maradt arra nézve, hogy magát kényelem kedvelő népnek nevezhesse.

E tétel támogatására a história mellé bizonyítványokkal saját életrajzomból is szolgálhatok, például:

Nro 1. A fekete bankó lucskos korszakában Miscolczról Nagy-Váradra öt álló hétig utaztam.

Nro 2. Debreczenbe fél napra rándultam . . és hat éviglen ki se jöttem a korcsmából.

Nro 3. Csak szét akartam Pesten nézni, és 1825 óta itt vagyok.

Ezekből bőven kiviláglik, hogy ez az én osztályos fajom soha se sietett, most se nyargal.

Azért tehát ótalmazzon isten, ha továbbra is aranyországokban maradsz, vagy pedig vezéreljen közénk jó csillagod.

Legközelebbi leveledben egy rám vonatkozó pasust kérek. Az itteni pénzpiaczon élénk vita támadt azon kérdés felett, hogy melyikünk hát a Gazsi, és melyik a Gáspár . . azaz: érthető nyelven szólva, te vagy-e a többség vagy én?

Én is papirokkal spekulálok ugyan, hanem ezek egy föld alatti vasutvállalatom miatt nagyon alászálván: add tudtára egy kövér subventions utalvány által az iteni börze világnak, hogy köztünk jelenleg te vagy az ur, én pedig csak mint sallang debutirozom a creditvilágban . . a mennyiben „Börze“ czimű lapot szerkesztek. Meguntam én a közlegénykedést. Felcsapok generálisnak. Nálunk úgy is maholnap több szerkesztő lesz, mint publikum. A ki írni tud: szerkesztő; a ki bukni akar: az is szerkesztő. Miért maradnék el a korszellemtől? Az irodalmi szerénység most nem járó pénz. Öles programok; cigány dicsekvés, olsó felületesség a jelszó. Az arany csak mint erszénytöltelék szerepel. Az irodalmi rézpenz nagyban czirkulál.

Lapomhoz téged is szívesen meghivlak munkatársul. Irka-firka helyett azonban havonként egy pár font dukátit ohajtanék tőled. Mi e neked? Bakatell.

Azt is jelentem neked, hogy lapom műmellékletéül minden előfizetóm adósságát kifizetem. Tán nálatok is akadna egy két darab praenumerans? Szerezz.

Isten veled

U. i. Nálunk jelenleg a vidéken egy tudományos kutya szerepel. Igaz, hogy ő cbsége nagy talenonnal

van megáldva, mert virtuoz wiszteszik; non plus ultra sakkozó: a kalabriásban első eminens; négy kéz lábura klaviroz; öt percz alatt a török államadósságot fölszámolja és magnetizál; hanem azért azt mondom, hogy az irodalom és művészet rovására örök szatira marad a nemzetem, ha többet eszik, iszik mint olvas, s midőn a kótából ugató pudlinak ezer annyi dijjas bámulója akad: az alatt szellemreható komoly vállalataink nyakra főre buknak.

(Szebb jövőnk reményében arra kérlek, hogy ezt a kutya tréfát el ne hieszteld Mexikó vármegyében.)

Ovástétel és helyreigazítás.

A bécsi lapok sorba híresztelik, hogy alulirott egyik pesti választó kerületben a jövő országgyűlésre képviselő jelöltül szándékozik föllépni.

Hát a dologban egy kis tévedés van. Igen is, annyi igaz, hogy mostanában nyílt meg azon város negyedben egy új koesma, mely jó sere és bora miatt nagyon frequentáltatik, s ennek a czime és nevezete: „zum Jokej.“ Minthogy azonban azon városnegyed érdemes polgárai közül nagyon kevesen ragaszkodnak az angol kiejtéshez; tehát ennélfogva kezd lassankint terjedni ez a titkos jelszó: „wo gehn mer hin trinken?“ — „zum Jokaj,“ s dicseri mindenki a Jokaj borát és serét. De kérem alásan, ott azért nem én traktálok; hanem kiki vendégeskedik a saját zsebére; azért felkérem a bécsi kollegákat, hogy ezt a tévedést igazítsák helyre, mivel ha azt a csárdát velem azonosítják, még kárt tehetnek vele — annak a kocsmárosnak.

J. M.

Magyar Miska és Német Miska.

N. M. — Nos hát mit mondasz te most mind ezekhez?

M. M. — Már azt én úgy szóval kifejezni nem tudom, hanem el tudom fütyülni — a Hunyady indulót.

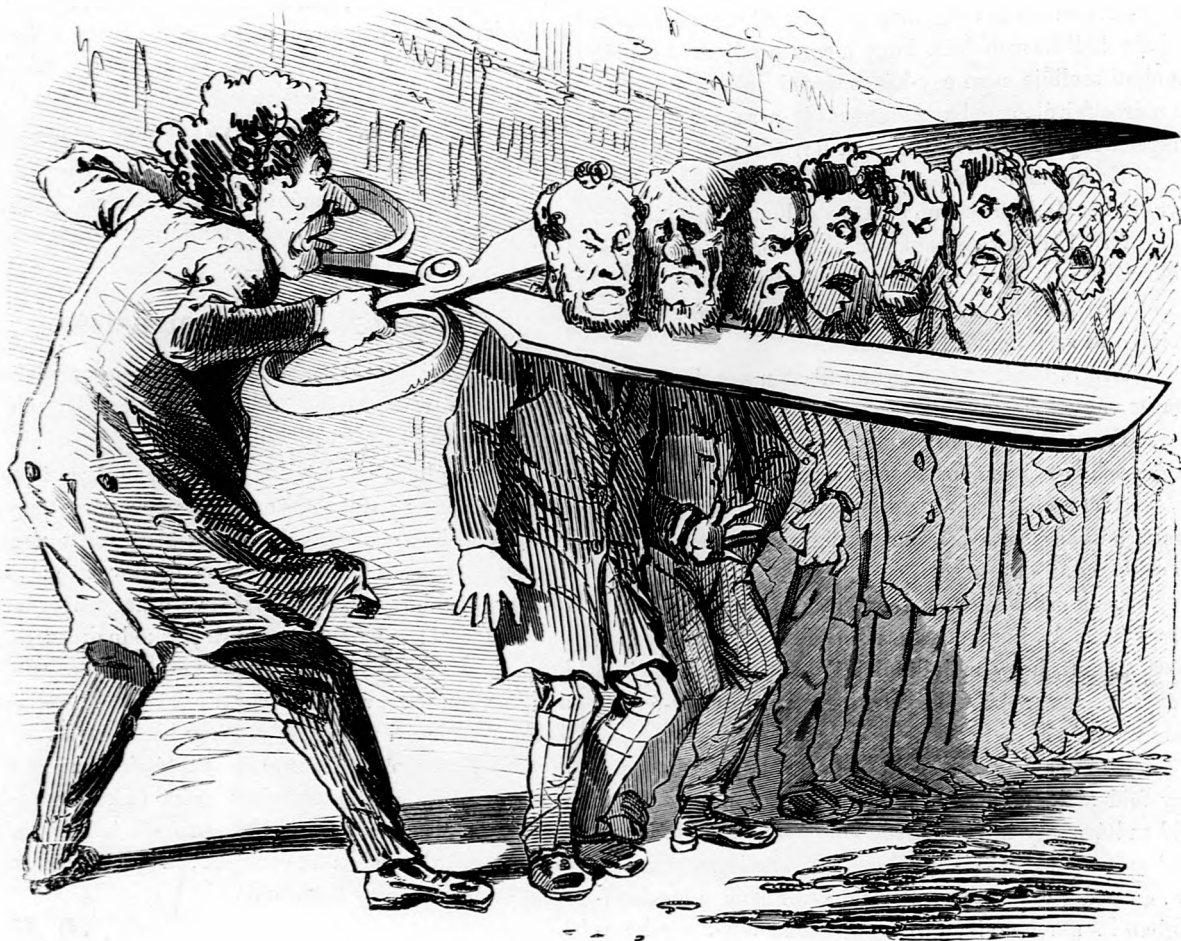
Bizonyos veszteségre,

mely e hét folytán történt.

Óh be kár,
Hogy ez a kár,
Nem régebben
Történt már!

K—s M—n.

Johnson amnestiája.

Teljes bűnbocsánat adatik mindenkinek a lábahegyétől az álla hegyéig.
Csupán a **fők** vétetnek ki ez amnestiából.

Tehát az órrom római.

Az én kedves kollégám Bolond Miska arra a jó gondolatra jött, hogy az akadémiai album arcképeihez magyarázó szöveget írjon.

Híyenformán rólam is elmondja, hogy „római órrom“ van.

Soha nagyobb örömet nem csinált nekem senki, mint Miska pajtás ezzel a két szóval.

Mindig nagyra becsültem az órromat, „jó órrom“ van! A merre az vezetett, mindig arra mentem. Most tudom már, hogy miért? Mert római órr.

Soha sem engedtem az órrom alatt piszkálni, de ezentúl még kevésbé engedem azt bosszontani, mióta tudom, hogy római órr.

Nem tudom ugyan, mikor kaptam Rómából ezt az órrot, de átlátom, hogy ez csakugyan nagyobb úrnak volt szabva, mint a milyen én vagyok. Ezt tán Lonkaynak szánták?

Büszke is vagyok rá nagyon!

Különb ember vagyok, mint Garibaldi. Annak csak egy meglőtt bokája római, de nekem a fejem nyele az.

Azért tudatom minden rendü és rangú „elháríthat-

A szűrősrózsa.

*B. Miska. Jaj de szép rózsá! Tűzzünk egyet a kalapunk mellé, Márton.
Kakas Márton. Vigyázz Mihály! meg ne szűrja a kezedet valamelyik tüske!*

lan akadályljal,“ hogy ha valami galibába keveredem, velem tegyenek ám akármit, de az örömet hagyják szabadon járni, mert az római polgár: civitate donatus.

De kivált nagy vigasztalásomra szolgál az, hogy ha kirántják alólam a gyékényt; magam persze a másvilágon is csak olyan helyre jutok, a hol tintával meszlik a kvártélyt; hanem az öröm megmenekül, mert az „római órr!“

Köszönöm neked ezt óh Mihály!

Kakas Márton.

A nyugta.

Egyik határban egy kimult számárra akadtak a csendőrök s megnyuzatván, bőrét a legközelebbi község jegyzőjénél letéteményezvén, erről elismerést követeltek, — mely is szóról szóra ez:

Nyugtatvány.

Egy, azaz 1. számábórról, melyet ma felvettem, recognoscáalom.

N. N.

Hirdetés.

Tudtára adatik a községnek, hogy adóját holnap reggelig minden ember betizesse, mert jön az executió, és bíró uram nem fog mindig híjában huzadozni a népnek.

II. Vén ifju legény.

Tivadar.
(Folytatás).

Még az nap este ott húzták Tivadar cigány zenészei Pepi ablaka alatt a szomorú nótákat. — Pepi édes apját gyászolta.

Másnap tiszteletét kívánta tenni Tivadar Pepinél, aki apja halála után egy távoli özvegy rokonát vette magához, aki nem győzte Tivadar szemtelen merészségét bámulni, azután meg abból a csudálkozásból nem fogott ki, hogy Pepi mily szívesen fogadja a hűtlent.

Azt a két esztendőt mintha csak át aludták volna, még csak nem is említették, hanem ott voltak, a hol ez előtt három évvel.

Tivadar udvarolt és sóhajtozott, hogy Pepi gyásza miatt halasztani kell a menyegzőt, a mihez még a boldogult édes apa is megegyezését és áldását adta. Pepi kacagott, vidám, lármás volt, varrt végtelen szorgalommal, iparkodott elkészíteni a stafirungot.

Menyasszonyi öltözékért Tivadar maga ment Bécsbe, — annak a pompás öltözetnek örült ám még Pepi! — fehér ruha arany sujtásokkal és bojtokkal.

Tivadar jónak látta Pepi tökéletes megnyugtatósára csúfot üzni Millából és Marájából. Azt csak nem gondolhattad édes Pepim, hogy én azt a nagy sárga hojszát, azt az einspanigert elvennem, vagy azt a tarka ruhás cigány leányt. — Dehogy is gondoltam, ismerem én már a te izlésedet, — lett a kétértelmű válasz. —

Tivadar nagy lakadalmat kívánt tartani, cigány zenészeinek is egész egyenruhát csináltatott. Pepi is örült; maga felügyelete alatt készítette a tortákat, aludt leveket, volt gondja mindenre, nem hibázott el semmit, — mintha nem is a maga menyegzőjére készültek volna. —

Az esküvő nap reggelén szobájába vonult Pepi és meghagyta, hogy ötöt most már semmiért se háborgassák, és a míg a násznép a völégénnyel ott nem lesz, hagyják magára.

Mikor aztán a völégény koczogott, hogy ideje lenne az esküvőre menni, akkor Pepi kinyitotta az ajtót, ott állt a ruha aggató felöltöztetve az aranyos menyasszonyi öltözékben, — fej nélkül. — A szép mirtus koszorút Pepi maga fejére tűzte, a mi különös ellentétben volt fekete öltözékével és halvány, de mosolygó arcával. A menyasszonyi ruhában öltöztetett alaknak egy kosár volt ruhája ujjához akasztva.

— Itt van édes Tivadar önnek menyasszonya! ha ön a leányokat csak fababáknak tartotta, a kikkel kedve szerint üzhet játékot, hát most tessék! vigye, — én a mirtus koszorút megtartom, ha meghalok, tegyék fejemre, — mert én azt fogadom, hogy mint leány halok meg.

A zavart, a mi a vendégek közt támadt, nem lehet kibeszélni, — mindenki iparkodott volna Pepit rábirni a kibékülésre. Tivadar oly kétségbe esést mutatott, hogy lehetetlen volt nem szánakozni rajta.

Pepi komolyan visszautasított minden közbenjárást, — ő már két év óta lemondott Tivadarról, és hozzá szokott a vén leánynya létel gondolatjához.

Azt tudta mindenki, hogy Pepi az alatt a két év alatt több kérőnek adott kosarat azzal a nyilatkozattal,

hogy nincs többé százdeka férjhez menni, szerette azt a csélesap Tivadart, fájt neki annak hűtlen elpártolása; de sokkal inkább rögtöni visszatérése, az már boszuállásra ingerelte. Nem szólt senkinek, még csak nem is sejtette senkivel szándékát. Az alatt a két év alatt egészen belefásult sorsába, ő vén leány akart maradni, és az is lett, ő hagyta volna Tivadart akár kivel boldognak lenni, és bár hol udvarolhatott volna már miatta, ő kikerülte és nem háborgatta.

— A lakadalmi ebéd kész, — szólt Pepi nyájas vidámsággal a vendégekhez, — tessék hozzá ülni, — ön is maradhat, ha tetszik Tivadar, — most már bocsássunk meg egymásnak, nekem így kellett cselekednem, hogy ön, és több önhöz hasonló szokású férfiak tudják meg, hogy a leány sem játékszer, és hogy vannak leányok, a kik nem félnek a vén leány nevezettől. — és ha szeretnek is valamely férfit, de ha az nem érdemes becsületesökre, — nem kárhoztatják magokat arra a büntetésre, hogy nejjévé legyenek.

A lakadalmat el lakták, táncoltak is a vendégek, — Pepi a tánczról is lemondott, — Tivadar ott botorkált, — sokan a vendégek közül biztatták, hogy majd másképp lesz, most már Pepi kiöntötte boszuját, megbékül, majd össze kerülnek, nem telik bele két hét, — majd így lesz, — úgy lesz, — ekkor meg akkor, — ne búsuljon, minden jól lesz.

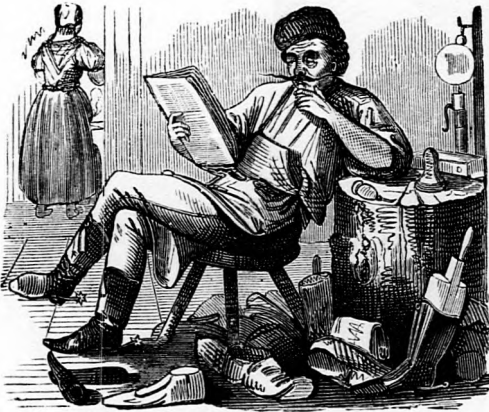
De biz a mai napig is csak úgy van, a hogy volt ezelőtt jó tizenöt esztendővel, Pepi senkihez sem ment, — pedig volt ám kérője elég, — de Tivadar sem tudott megházasodni még ekkoraig, — pedig udvarolt ám az óta is elég fiatal leánynak, — kivált ha Pepi valamelyiknek a neve, — szegény Tivadar azt állítja; hogy neki minden Pepibe szerelmesnek kell lenni, és utóbb is Pepi lesz a felesége. Az igaz, hogy eleitől fogva sok leánynak udvarolt, kinek Pepi volt neve, hanem a mellett ugyan sok Linkának, Tinkának, szóval minden keresztnéven levő fiatal leánykának kurizált biz ő keme, no még a Millának, Marájának is, — tette hozzá nagynéném, — majd meglátod, mint forgolódik ma a növendék leányok körül, akár Pepi, akár nem, hanem azért a régi Pepit se hanyagolja el egészen. De már nagy ideje is, ha mindenben részesülni akarunk, menni. — A kávézáról elmaradtunk, hisz azt itthon elvégeztük, de már kilencz óra is elmúlt, ilyenkor szokta adni Lórika a jó izü és kellemes illatu fekete levest, meg a pehely könnyűségü szép pántlikás tejeles fánkot, már arról csak el ne maradjunk édes öcsém, — sürgetőlődött nagynéném. —

Elmentünk hát a piknikes házhoz, — nagynéném egy oldal ajtón vezetett be, a jóformán vendégekkel télt szobákba. A házi nő csakugyan a leves osztással lehetett elfoglalva; mert minden felé hordták nagy tálcákon a findzsokban töltögetett, igazán illatos fekete levest. —

Három kis fiatal leányka csevegett egy sarokba állított pamlagon ülve, a honnan a többi szobákba lehetett látni. A mint nagynénémet észre vették, rögtön siettek neki kezét csókolni, és helyöket átadni.

(Folyt. köv.)

Ama bizonyos csizmadia és felesége kérdései és feleletei.

ORÁCULUM. Lementével dícsért a nagy embereket.

— — (Hát az Eszterházy treffert nem fizetik ki?)
Nem ám. (Nem adnám száz forintért, hogy nem én nyertem meg.)

— — (Hát már a jövő hónapban itt lesz a követválasztások ideje majd Pesten is.) Már hogy lenne? hisz akkor a nemzeti színháznak szütnideje van, s a színeszek mind széljel mennek vidékre!

— — (A bécsi urak házában is lesz hát már tory és whig párt? mik azok a whigek?) Liberalis conservatívek. (Hogyan is kell azt kimondani: „vigak“ vagy „vigak?“) Tudod: Angliában a whigek: *vígak*; — itt pedig a whigeket úgy kell mondani, hogy „*végek*.“

— — (Tehát Eszterházy nem fizette ki a bécsieket?) Hanem a másik Eszterházy meg ugyancsak kifizette a bécsieket.

— — (Milyen lesz már az ujságírók állapotja az új sajtótörvények mellett?) Hát csak olyan, mint a méhes gazdáé; tudja, hogy a méheknek fulánkjuk van, csiphetnek is vele; de azért csak mégis elbajlódik velük.

Julius I-én.

Itt van hát az a boldog nap,
Mely után oly hűn epedtem!
Jöjj ide hát, s örülj te is
Jó publikum: legyünk ketten.

Boldog Julius elseje!
Éltünk legragyogóbb napja!
— Mivel az előfizetést
A szerkesztő ekkor kapja.

K—s M—n.

Isztrikucz és Nasszalmiceszku.

I. Te koma, micsoda nagy rummli ez itt most?
N. Minister-strike van Bécsben.

N. Te koma, egy bécsi ujság azt írja, hogy ha már a magyarok bejutottak a ministeriumba, közülünk is kellene valakinek ott lenni.

I. Én elvállalnám a tengerészeti miniszterséget; mert arról bizonyos vagyok, hogy nem értek hozzá.

I. Komám! Mi az ördög az a foederalismus, a miről annyit beszélnek a fulánkbe, magyarázd meg.

N. Hát ez az, hogy megmaradnánk Reichsrathoknak, csakhogy otthon s helyünkbe küldnék a tíz forint diurnumokat, s nem is kellene érte a Finanzausschuszbereichteket végig hallgatni.

I. A bizony nem volna roszt.

Nyilt tér. *)

Budapesti Utmutató.

Olyan jövevények számára, a kik most akarnak új lapot kezdeni.

Rendőrigazgatóság. (Fő út, 6. szám.)

Causarum Regalium Directoratus. (Erzsébettér 10.)

Vármegyeháza. (Granátos utca.)

Tömlöcz ugyanabban. (Vármegye-ház utca.)

Városháza. (Városháztér, könnyen odavezetik az embert.)

Tömlöcz u. o. (Városház utca.)

Rabok kórháza. (Kerepesi út, Rókuszt épület.)

Bélyeghivatal. (Főút, 8. sz.)

Kléh István, írók ügyvéde. (Szénatér 3. sz.)

Adó hivatal. (Papnövelde utca 1. sz.)

Jégverés ellen biztosító társulat. (Erzsébettér 3. sz.)

Vívó iskola. (Zöldfa utca, 6. sz.)

Pappendekli készítő, a ki a megmaradt példányokat megveszi. (Nagyter 2. sz.)

Zálogházi közvetítő intézet. (Lövész utca 3. sz.)

Írói segélyegylet alelnöke. (Erzsébet tér, Derra ház.)

Magány örülteket ápoló intézet. (Buda, Kék golyó utca, 283 sz.)

Puska és pisztolyműves. (Servitater, 4. sz.)

*) Az ezen rovatban foglaltakért a szerkesztőség csupán a sajtóság előtt — nem kíván felelősséget vállalni. **Szerk.**

Az utolsó gombóc.

Fogadott az egyszeri ember, hogy ő hat óriási gombócot meg tud enni egy ebédre, ötöt le is gyúrt szerencsésen, de a hatodik kifogott rajta.

„Héj, hiszen ha tudtam volna, hogy te fogsz ki rajtam; téged ettelek volna meg legelőbb!

Laptulajdonos és főmunkatárs: JÓKAI MÓR.

Felelős szerkesztő: DIENES LAJOS.

Lakása: Lövész utca 6. sz.

Nyomatott Emich G. magy. akad. nyomd. Pesten 1865.

(Barátok tere 7-ik szám.)

Rajzolja: Jankó. — Metszi: Poldák.